Трибуна вільного українського слова на вільній американській землі

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Адреса Редакції і Адміністрації: „Svoboda", 81-83 Grand St., Jersey City, N. J.
Тел.: HEnderson 4-0237
УНС: HEnderson 5-8740

РІК LXIII. Ч. 198. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, ВІВТОРОК, 16-го ЖОВТНЯ 1956. П'ЯТЬ ЦЕНТІВ — FIVE CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, TUESDAY, OCTOBER 16, 1956. No. 198. VOL. LXIII.

СТІВЕНСОН БУДЕ НАСТОЮВАТИ НА ЗАБОРОНІ ВОДНЕВОЇ БОМБИ

Шикаго. — Після свого виступу в Сан Дієго в Каліфорнії, що відбувся в п'ятницю минулого тижня, Адлей Стівенсон заявив, що він — не зважаючи на відповідь Айзенгавера і поради деяких своїх прихильників — задумує зробити справу заборони спроб з водневими бомбами і скасування обов'язку військової служби головною проблемою у цьогорічній виборчій кампанії. В цій своїй промові Стівенсон закинув Айзенгаверові, що він цілком фальшиво підходить до такої важливої справи як „найбільша з усіх дотеперішніх загроз для світу". — Цим своїм недоцінюванням ваги справи президент Айзенгавер виказав свою повну неспроможність як провідника нації і непідготованість до такого важливого становища як уряд Президента. В дальшому закинув Стівенсон Айзенгаверові фальшиве інтерпретування його слів, бо він говорив не про заборону атомової бомби, але про заборону спроб з водневими бомбами, що є цілком іншою справою. Після нарад із своїми найближчими співробітниками, Стівенсон вирішив продовжувати виборчу кампанію у започаткованому напрямку, вимагаючи всестороннього й повного з'ясування урядової політики в ділянці продукції водневої зброї. За словами Стівенсона, він видвигнув справу заборони спроб з водневими бомбами більше з принципових, як з політичних оглядів, уважаючи, що справа, яка може загрожувати знищенням усього світу, є важливішою для американського народу, як такі проблеми, як збільшення коштів прожитку, злочинність серед молоді чи інші хоч-би й важливі справи. Після відбуття наради із своїми співробітниками Стівенсон подав до відома, що в цій справі — не зважаючи на те, що президент Айзенгавер свою дотичну відповідь Стівенсонові назвав останньою — він виступить ще у вівторок у вечорі в окремій промові, передаваній радіовими і телевізійними стаціями із Шикаго. В політичних колах думають, що відповідь на цей черговий виступ Стівенсона дасть кол. губернатор нюйоркського стейту Дюї. Делку підтримку Стівенсонові в його кампанії за забороною водневої бомби дала група американських науковців із Технологічного Інституту в Лос Анджелесі, Каліф., які в своїй, опублікованій у пресі, заяві, ствердили, що така важлива справа, як продукція водневих бомб, мусить бути не тільки використовувана у виборчій кампанії але й дискутована широко усім громадянством.

Кількість зареєстрованих до голосування в Ню Йорку зменшилась на 7%

Ню Йорк. — Упродовж минулого тижня в цьому імперіяльному місті імперіяльного стейту відбулась реєстрація осіб, управнених до голосування в найближчих президентських виборах, що відбудуться 6-го листопада. Загальні підсумки реєстрації при її закінченні минулої суботи виявляють, що кількість зареєстрованих з м е н шилась на сім відсотків у порівнянні з кількістю зареєстрованих перед президентськими виборами чотири роки тому. Цього бо року зареєструвалось 3,282,984 особи, у порівнянні з 3,528.965 особами в 1952-му році. Про поважне зменшення зареєстрованих голосів інформують теж з інших міст стейту, зокрема з Бофало (12%), Рачестер і Сиракюз (по 10%). Реєстрація відбувалась на партійній базі, хоч не проголошено партійних результатів з реєстрації. Обидві партії стверджують, що зменшення кількости зареєстрованих у порівнянні з попередніми виборами перехилить перемогу в їхню користь та обидві партії висловлюють оптимізм щодо кінцевого вислідку самих виборів.

14-у Річницю постання УПА відзначено в Клівленді, Нюарку та в ін. містах ЗДА

Клівленд. — Заходом Клівлендського Відділу Товариства б. вояків УПА відсвятковано дня 14 жовтня ц. р. для відзначення 14-ої річниці постання Української Повстанчої Армії урочисто Свято Покрови — День Української Зброї. В українських церквах Клівленду відправлено з цього приводу Богослуження в намірені українського народу й у вечорі в залі Народного Дому відбулася Академія із святочною промовою ред. Богдана Кравцева про культ Покрови в Україні. На дальшу програму склалися: рецитація вірша Миколи Кокольського „Скорбне серце", виконана п-ною Надею Вовк, виступи духової оркестри СУМА під диригентурою проф. Р. Лесика, спогад учасника рейдових частин УПА п. Степана Зорія, мельодеклямація повстанських пісень у виконанні п-ні Софії Бурої та проф. Ігора Лесика і виступ чоловічого хору під диригентурою п. Олега Чайки. Цього ж самого дня відбулося в залі Української Централі в Нюарку Свято УПА із доповіддю д-ра Антона Княжинського, донедавного в'язня совєтських концентраційних таборів. Відзначено день Української Зброї теж у Ню Йорку та в інших містах ЗДА.

В АМЕРИЦІ

● **Населення З'єдинених Держав** нараховувало на день 1-го вересня ц. р. 168,683,000 осіб.

● **Студентські подружжя** в Америці, особливо ж ті, які постають зараз після закінчення високої школи, дають тепер більший природний п р и р і с т, аніж раніше, — повідомляє центральне американське статистичне бюро. Раніше молоді американські подружжя довший час були бездітними або „дозволяли" собі мати лише одну дитину, — тепер вінчаються скорше і не бояться трьох і чотирьох дітей.

● **Пересічний заробіток** фабричного робітника в ЗДА підскочив до 81 дол. тижнево. Хоч у деяких галузях промисловости заробітки не покращали, проте велику різницю зробило підвищення заробітків у важкій, сталевій і автомобільній промисловості. У вересні в ЗДА було рекордове число затруднених — 52,100,000, на чверть мільйона більше, аніж у серпні. Число 2,195,000 безробітних з серпня зменшилось до 1,938,000 у вересні.

● **У м. Атланті** в Джорджії стався трагічний випадок, що викликав голосний відгук у цілій країні. П'ятирічний Джонні Пейр рік тому захворів на пістряк ока. Одно око йому вийняли. Недавно лікарі заявили, що недуга відновилась, і, коли дитині не вийняти другого ока, вона мусить померти. Батьки, які, хоч розведені, проте спільно піклувались сином — довго не рішалися дозволити на таку страшну операцію, але таки нарешті дозвіл на неї дали. Дитина цілком втратила зір. Її потішають, що це — тимчасово, поки не загоїться післяопераційна рана.

● **Д-р Альберт Б. Сабін** з університету в Сінсінаті оприлюднив винахід нової антиполіової вакцини. Свої досліди він переводив за гроші (1,000,000 долярів), призначені з Державної Фундації для боротьби проти дитячого паралічу. Д-р Сабін зажадав масового застосування свого винаходу, але директор названої Фундації спротивився цьому, заявивши, що коли вакцина Солка вже випробувана і дає ґарантії на 75 — 80%, то вакцина Сабіна знаходиться лише в стадії експериментації. Вакцину Солка впорскують трьома наворотами. Вакцину Сабіна можна також заживати в пігулках.

ПРИВІТАННЯ ДЛЯ АЙЗЕНГАВЕРА В ДЕНЬ НАРОДИН

Дев'ятирічний Джей Донагю передав президентові Айзенгаверові його велетенську картку з побажаннями від громадянського комітету в Ноґаток, Конн.

В Білому Домі і в усій країні святковано 66-річчя народин през. Айзенгавера

Вашинґтон. — 66-ий день народин президента Айзенгавера, що припадав на неділю дня 14 жовтня ц. р., відзначено напередодні в суботу 13 жовтня не тільки в Білому Домі, але теж і в усіх більших містах ЗДА, влаштовуванням походів, дефіляд, танків, обідів і зібрань. Звідомлення з цих святкувань „Дня Айка" передавали американські телевізійні стації, і президент Айзенгавер разом із своєю родиною мав можливість стежити за їх відбуванням на телевізійному екрані в бібліотеці Білого Дому. Цього ж дня Президент приймав привітання від дипломатичних представників і побажання та дарунки від громадських установ й окремих осіб. В американській історії президент Айзенгавер це п'ятий за чергою із усіх 33-ох президентів, які мали можливість святкувати 66-річчя своїх народин на становищі Президента. В неділю 14 жовтня ранком службовці Білого Дому в порозумінні з Дружиною през. Айзенгавера зробили йому народинову несподіванку, влаштовуючи в городі Білого Дому концерт військової оркестри із спеціяльною програмою. — Відзначування 66-річчя з дня народин Айзенгавера використав демократичний кандидат на Президента Адлей Стівенсон як арґумент за тим, щоб не вибирати Айзенгавера президентом, мовляв, він уже старий, а його наслідник Нік-сон міг би бути досить небезпечним, бо амбітним і замолодим президентом. Виступив із такою заявою Стівенсон під час своєї виборчої промови у Шикаго.

Українська громада Честеру, Па., відзначила своє 38-річчя

Честер, Пенсилвенія. (іс) — Місцеві 156-ий Відділ Українського Народного Союзу, Українська Громада та 15-ий Відділ Союзу Українок Америки відзначили минулої неділі, 14-го жовтня, 38-ліття зорганізованого життя цієї громади, з а п о ч а т кованого створенням Відділу УНС в 1918-му році. З цієї нагоди відбувся в залі місцевого Народного Дому ювілейний бенкет, в якому взяло участь 300 місцевих громадян та запрошених гостей. Бенкетом, що його влаштував окремий Комітет з п. Миколою Мулярем, головою Української Громади та заст. голови Відділу УНС на чолі, проводив п. Михайло Єдинак, а з промовами виступали гол. предс. УНС п. Дмитро Галичин, голова Контрольної Комісії УНСоюзу д-р Володимир Ґалан, головна радна УНС пані Олена Штогрин та організатор УНС мґр. Іван Скочиляс. Від імени УККомітету промовляв його касир та заст. гол. предс. УНС адв. Михайло Пізнак, а від імени посадника міста вітав українців його заступник, п. Прайс. Бенкет започатковано відспіванням американського і українського національних гимнів і молитви „Отче наш" у виконанні пані Значко. Під час бенкету виконано ряд музичних і балетних точок. Між приявними, між якими було багато молоді, були теж і три з 15-ти засновників Відділу УНС. З нагоди річниці видано окрему, зредаґовану мґром Ів. Скочилясом, брошурку про 38 років зорганізованого життя цієї заслуженої і жертвенної громади.

Лікарі, пластуни і спортовці відбули свої зустрічі на Союзівці

Союзівка, Кергонксон, Н. Й — Невимовна своєю осінньою красою природа Союзівки, вакаційно-відпочинкової оселі УНСоюзу в Кетскильських горах, мала впродовж минулого кінця тижня, в суботу і неділю 13 і 14 жовтня, своїх звеличників з-поміж членів нюйоркського Відділу Українського Лікарського Товариства, курення старших пластунок і сеньйорок „Перші Стежі" та К а рпатсько - Лещетарського Клюбу, що відбули свої зустрічі на цій оселі. В товариській зустрічі лікарів, яку зорганізував очолюваний д-ром Богданом Олесницьким з Нюарку нюйоркський Відділ Лікарського Т-ва, взяло участь 19 лікарів, більшість з родинами, з метрополії Ню Йорку і Ню Джерзі, як теж і з Филаделфії, Сиракюз та Бінґгемтону. Приявний був теж голова крайової управи Т-ва. д-р Ярослав Восвідка з Ню Йорку. До лікарів долучилось теж кількох інженерів з родинами. Курінь пластунок „Перші Стежі" відбув свою 9-ту курінну раду, в якій взяло участь 25 членів з метрополії Ню Йорку і Ню Джерзі, Филаделфії, Шикаґо і Торонта. Курінною обрано п. Оксану Лобачевську з Шикаґо. В зустрічі Карпатського Лещетарського Клюбу взяли участь члени клюбу з Ню Йорку, Филаделфії та інших місцевостей. Усіх разом було на Союзівці впродовж кінця тижня понад 100 осіб, користаючи з чудової природи і такої ж погоди та постійно збільшуваних вигод оселі. Варто відмітити, що Союзівка стоїть тепер до розпорядження гостей теж і в поза-сезонових місяцях, себто восені і взимі, хоч тільки на спеціяльне замовлення. З уваги на те, що будинки опалюються, наші організації і товариства, як і приватні групи громадян можуть кожноразово бодай один тиждень наперед замовляти собі приміщення та всі удогіднення на збори, конвенції, річниці, весілля чи товариські зустрічі. Окремі імпрези плянуються на Союзівці з нагоди Різдвяних Свят і Нового року. В цих сезонах Союзівка є не менш атракційна, як і у вакаційному.

МОСКВА ЗАЗНАЛА ДВОХ ПРЕСТИЖЕВИХ ПОРАЗОК В ЛОНДОНІ

Лондон. — В минулу п'ятницю 12 ц. м. суд в Лондон заборонив вивезення $2\frac{1}{2}$-річної Тані Хвастов до Совєтів на тій підставі, що її мати, яка живе в ЗДА, Олена Дячок, діючи в ЗДА, Олена Дяду Церков, зголосила протест. Світова Рада Церков, зв'язавшись телеграфічно з лондонською адвокатською фірмою повела відповідну акцію в англійському суді. За несповна годину перед відпливом совєтського корабля „Молотов" до Ленінграду, на помості якого знаходився Хвастов з дитиною, з'явились на кораблі англійські урядовці і розпорядили висадження на сушу Хвастова.

Друга престижева поразка стрінула большевиків у зв'язку з голосною справою беретів 27-річної Ніни Пономарьової, совєтської 210-фунтової зірки в легкій атлетиці, яка 29 серпня ц. р. вкрала в одній лондонській департаментовій крамниці 4 берети. Прихоплена на гарячому вчинку, заарештована, але випущена на волю, не з'явилась тоді на розправі і весь час скривалась в совєтській амбасаді. Аж у п'ятницю, мовляв — за порадою англійських адвокатів, прийшла особисто на розправу. Вона твердила, що ті берети купила і за них заплатила, а за посвідку заплати не дбала, бо в совєтських крамницях такої посвідки не видають. Але продавчиця і крамничий детектив зізнали, що Ніна ніяких грошей не заплатила, зате один берет сховала до рукава, а решту між газети, що їх мала. Вони мовляв, не знали, хто вона аж поки на поліції не перевірили її довідки й тому совєтський закид, що це була „буржуазна змова" — нісенітний. Суддя признав вину Ніни, але засудив її тільки на заплату коштів несповна 9 дол. і звільнив. Ніна відплила до Ленінграду кораблем „Молотов".

Жнива в Україні припізнені і погані

Київ. — Університет ім. Шевченка в Києві світив наприкінці вересня пусткою, — дармащо всі високі школи в Україні відкриваються щорічно з початком вересня. У цьому році пересунено їх відкриття на місяць, бо всіх студентів, професорів і канцелярійний персонал вислано примусово на сільсько-господарські роботи. — Таке спостереження зробив кореспондент „Ню Йорк Таймс-у" Воллес Ґанґен. Хоч Совєти — за їх власною статистикою — побільшили засівну площу в УССР на 2,200,000 гектарів, проте в цьому році не було кому перевести жнива і ще наприкінці вересня стояло на полях коротке й пожовтіле збіжжя. Тому „армію" студентів, професорів, службовиків, урядовців, промислових робітників і комсомольців вислано на поля. Не подано докладно числа тих примусових робітників, але воно напевно дуже високе" — пише нюйоркський кореспондент. Поза тим, коли він об'їздив Україну, його повезли до колгоспу, якого керівник, Григор Клевчук, оповідав йому про те, що „аж" 27 робітників того колгоспу з усіх 4,000 мають власні авта. Клевчук завів нюйоркського кореспондента до хати Наума Ханенка, де він побачив „добробут" українських колгоспників і — *очевидно!* — велику толеранцію большевицького режиму. Ханенко спеціяльно підкреслив американському журналістові, що він „віруючий" і вказав на ікону Матері Божої на стіні. В помешканні Ханенка стояла машина до шиття, електро-залізко і радіо. Американський журналіст не виявив, чи він узяв дійсно цю театральну режисерію за добру монету, чи може зумів відрізнити дійсність від атрапи.

Москва призначила нового амбасадора до Зах. Німеччини

Бонн. — Валеріян З о р і н, перший амбасадор СССР в Німецькій Федеративній Республіці, „спец" від підривної акції і наставлювання комуністичної влади в державах, де він функціонував, як „амбасадор", відкликаний літом цього року до Москви, не вернеться більше на своє становище. Він призначений заступником міністра закордонних справ СССР, а до Західньої Німеччини призначено тепер совєтським амбасадором Андрея Смірнова, що був амбасадором в Австрії. Смірнов брав участь в різних переговорах про об'єднання Німеччини, тому знайомий з історією цієї нещасної справи. Західньо - німецький уряд насправді бойкотував Зоріна, насторожений від самого початку його приїзду до його особи і підозрілої діяльности. На місце Смірнова покищо нікого ще не призначено до Відня.

Англія перестерегла Ізраїль, що боронитиме Йорданію

Єрусалим. — Англійський уряд перестеріг Ізраїль, що Англія дотримає свого союзницького зобов'язання і виступить в обороні Йорданії, як цього вимагає англійсько-йорданський договір про взаємну безпеку й допомогу з 1948 року. Те саме запевнення передано йорданському урядові. Ця англійська пересторога стоїть у зв'язку з останніми наїздами ізраїльського війська на територію Йорданії в порядку „відплатних акцій". В останньому наїзді в минулу середу згинуло 48 йорданських арабів і 18 ізраїльських вояків. Англійський уряд бере під увагу — як запевнюють часописи — перекинення частини парашутних військ з Кипру до Йорданії. Ця остання дістала запевнення від Єгипту, Сирії і Іраку, що вони поспішать їй з допомогою проти Ізраїлю. Зате Ізраїль дуже рішуче запротестував проти вступлення частин Іраку на територію Йорданії, бо тоді, мовляв, Ізраїль не буде більше зв'язаний постановами перемир'я.

Японський прем'єр прибув до Москви

Москва. — Старенький і напів спаралізований прем'єр, Іхіро Гатояма, який в минулу п'ятницю 12 ц. м. прибув до Москви, склав в суботу куртуазійну візиту совєтському прем'єрові Булґанінові, а від вівтірка цього тижня мав розпочати переговори з совєтським урядом за мир. — СССР і Японія завжди ще формально перебувають у стані війни і цим преса пояснює, чому большевики відступили цим разом від мобілізування „ентузіястичної зустрічі масами совєтського народу". — Назустріч Гатоямі вийшли тільки Булґанін, Первукін і жменя офіційних совєтських осіб. Гатояма сподівається, що йому таки вдасться виторгувати якісь територіяльні уступки від Москви, дармащо в попередніх переговорах у Лондоні та в московських переговорах міністер закордонних справ Мамору Шіґемітсу не осягнув згоди большевиків на зворот ніяких пограбованих ними японських островів.

ПРЕЗИДЕНТ І ДОЛЛЕС ВІРЯТЬ В УСПІШНУ РОЗВ'ЯЗКУ СУЕЗЬКОГО КОНФЛІКТУ

НАРАДИ РАДИ БЕЗПЕКИ ЗАКІНЧИЛИСЬ 78-ИМ З ЧЕРГИ „ВЕТО" СОВЄТІВ. — АНГЛІЯ, ФРАНЦІЯ І ЄГИПЕТ ПОГОДИЛИСЬ НА 6 ПРИНЦИПІВ ЩОДО СУЕЗЬКОГО КАНАЛУ. — АНГЛІЯ ЗАКЛИКАЄ АМЕРИКУ ДОПОМОГТИ В РЕАЛІЗАЦІЇ АСОЦІЯЦІЇ КОРИСТУВАЧІВ СУЕЗЬКОГО КАНАЛУ.

Об'єднані Нації. — Виходючи в неділю 14 ц. м. з церкви Президент висловився оптимістично щодо дальших виглядів на розв'язку Суезького конфлікту. Мовляв, — „справа виглядала вчора вночі трохи погано щодо Суезу, але сьогодні вона виглядає знову краще". Президент, за коментарями преси, мав на увазі, кажучи про „поганий стан справи в суботу нічччю, совєтське „вето" в Раді Безпеки; він не пояснив, у чому ситуація поліпшилася. Також державний секретар Доллес, вернувшись з Ню Йорку до Вашинґтону — висловився про стан Суезького конфлікту оптимістично. В останній одногодинній розмові з державним секретарем, безпосередньо після драматичного закінчення нарад Ради Безпеки, англійський міністер закордонних справ Селвайн Ллойд просив Америку, щоб вона допомогла зреалізувати плян Асоціяції користувачів Суезького кан., так, щоб, ще цього тижня 15 держав, які зголосили туди свою участь вплачували оплати за переїзд каналом до каси Асоціяції, а не Єгиптові. Доллес обіцяв дати швидку відповідь. — *В минулу суботу опівночі закінчились наради* Ради Безпеки Об'єднаних Націй в справі Суезького каналу, переведені наслідком формальної скарги Англії і Франції проти „самовільної" акції Єгипту, яка, мовляв, загрожує мирові. Тому, що в мин. п'ятницю 12 жовтня анґлійський, французький і єгипетський міністри закордонних справ погодились на „шість принципів у справі Суезького каналу", але розійшлись в поглядах, як ті принципи перевести в життя, Англія і Франція хотіли включити їх в резолюцію, яка поручала інтернаціональне управління для Суезького каналу, за постановою першої Лондонської конференції 18-х користувачів каналу. Але стало відомо, що Совєти напевно голосуватимуть „проти", тому Англія і Франція погодились, щоб голосувати окремо над „шести принципами" й окремо над їх резолюцією щодо інтернаціонального управління для каналу. Порозуміння щодо „шести принципів" знайшло одноголосну апробату Ради Безпеки, а англо-французька пропозиція викликала серед 11 членів Ради Безпеки 2 голоси „проти": СССР (з силою, що уневажнила постанову) і Юґославії. Ті 6 принципів такі: 1) свобода плавби по каналі без дискримінації; 2) пошанування єгипетської суверенности; 3) виключення управління каналом з політичних мотивів будь-котрої держави; — 4) встановлення оплат за користування каналом за порозумінням з Єгиптом і користувачами; 5) призначення частини доходу з оплат на поправу каналу і 6) вирішування спірних справ арбітражем.

Президент Айзенгавер оцінив тих шість принципів всіми найбільш заінтересованими сторонами в справі Суезького конфлікту, як поважний крок до конструкційної розв'язки конфлікту і висловив своє переконання, що „найгірше вже позаду". Він повідомив про цю подію окремою заявою на початку радіо-телевізійної зустрічі Президента з „Організацією Громадян для Айзенгавера" в п'ятницю 12 ц. м. вечером. Проте сама справа конфлікту з Єгиптом за Суез надалі не рішена й Рада Безпеки показалася знову безсильна розв'язати конфлікт. Сім приявних на ній міністрів закордонних *справ негайно після того роз'*їхалися до столиць своїх країн. Формально справа виглядає тепер так, що генеральний секретар Об'єднаних Націй Даґ Гаммершилд має, на просьбу сформульовану державним секретарем Доллесом, дбати за дальший хід переговорів в цій справі. Від нього залежить, чи він скличе нове засідання Ради Безпеки, чи обмежиться до дипломатичної акції. Нові „контакти" мають, за твердженням часописів, розпочатись за тиждень-два. Єгипетський міністер закордонних справ д-р Махмуд Фавзі до самого кінця засідань Ради Безпеки відмовлявся пред'явити якусь конкретну компромісову пропозицію від Єгипту.

Ізраїль зажадав, щоб при полагоді справи Суезу трактувати його, Ізраїль, як рівноправну державу. Ізраїль підкреслив втрату $44,000,000 — яку зазнав наслідком бойкоту, стосованого Єгиптом від 1948 року до ізраїльських кораблів. Однак Рада Безпеки не вислухала була усної заяви представників Ізраїлю.

В СВІТІ

● **Польський сателітний уряд** в і д м о в и в с я прийняти запрошення уряду З'єдинених Держав вислати своїх обсерваторів на час вирборів президента і віце-президента ЗДА. У відповідь на запрошення нові правителі Польщі заявили, що вони, мовляв, „ознайомлені" з принципами американських виборів.

● **У Середній Африці**, в країні Бехуана, що є англійською колонією, тисячі автохтонів радісними окликами й танцями вітали поворот із 6-річного заслання до Англії Серетса Кама, наступника їхнього престолу, який „провинився" був тим, що одружився з білою англійкою. Назустріч Серетсе Кама вийшли всі місцеві найвищі достойники з усіми почестями, дармащо офіційно він зрікся перед англійцями п р е т е н с і й на „престол" для себе і своїх дітей. Його біла дружина залишилась в Англії.

● **Грецький парлямент** підвищив річне грошове утримання своєму королеві Павлові на 54%, так що відтепер діставатиме він річно $383,000. Опозиція звертала увагу на те, що це — трикратна платня президента З'єдинених Держав, та ще без оподаткування.

● **Англійський уряд** має клопіт із резервістами, покликаними до військової служби у зв'язку з Суезькою кризою. Цього тижня, якраз під час нарад Ради Безпеки ОН і таємних переговорів з представниками Єгипту в Ню Йорку, англійські газети рішуче домагалися розпустити резервістів по домах, тоді, як уряд вважає втримування під зброєю великої армії атутом у переговорах за Суезький канал.

● **Конґрес французької Соціял - Радикальної партії** 924 голосами проти 333 затвердив рішення свого проводу, в якому головує кол. прем'єр Мендес-Франс, і виключив кол. прем'єра Едґара Фора з числа своїх членів за те, що розв'язав був за свого урядування в минулому році парлямент всупереч рекомендації партії. Фор прийняв це рішення з гумором, заявивши, що й так він не належав би до партії під її теперішнім проводом.

● **В Єрусалимі** ізраїльський суд засудив американку, 29-річну Мері Ф. Гаґен, що має титул бакаляра мистецтва з Колумбійського університету, на рік в'язниці за шпигунство в користь Сирії. Вона прибула 18 серпня ц. р. з Кипру на Середній Схід, заприязнилась з високим урядовцем міністерства закордонних справ Сирії і з його доручення буцімто збирала в Ізраїлі інформації і передавала їх в Сирію. Американський віце-консул був присутній на закритій судовій розправі, а боронив підсудну ізраїльський адвокат, що жив раніше в Шикаґо.

СВОБОДА SVOBODA
український щоденник UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays and holidays (Saturday and Monday issues combined) by the Ukrainian National Association, Inc. at 81-83 Grand Street, Jersey City 3, N. J.

Entered as Second Class mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J., on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.

Acepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1130 of Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918

ПЕРЕДПЛАТА:		SUBSCRIPTION RATES.	
На рік	$10.00	One year	$10.00
На пів року	5.25	Six months	5.25
На три місяці	2.75	Three months	2.75
В Джерзі Ситі і закордоном:		Foreign and Jersey City Rates:	
На рік	$12.00	One year	$12.00
На пів року	6.50	Six Months	6.50
На три місяці	3.50	Three months	3.50

За кожну зміну адреси платиться 10 центів.

За оголошення редакція не відповідає і не зобов'язується повертати незамовлені матеріяли.

Адреса: "SVOBODA", P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N. J.

НАЙВИЩИЙ СУД — НАЙВИЩИЙ АВТОРИТЕТ

Заснований 24 вересня 1789 року першим Конґресом Найвищий Суд ЗДА не раз у своїй історії переживав моменти, коли рішення його більшости і вмотивоване становище його меншости викликали палкі публічні дебати з участю не тільки холодних правничих фахівців, але й запальчивих сірих громадян. Покликання до життя Найвищого Суду стояло у тісному зв'язку з ухваленням зараз другого дня, на тій же першій сесії першого Конґресу в Ню Йорку, 25 вересня 1789 року, 12 „доповнень до Конституції", яких 10 перших становлять славетний історичний „Закон про Права" (Білл оф Райтс) з важністю від 15 грудня 1791 року. Зате, щойно третій з черги Конґрес 5 березня 1794 року прийняв 11-ий Додаток до Конституції про „Окреслення юридичних сил", ратифікований усіми стейтами аж 5 січня 1798 року. По нинішній день не вигасає між чільними знавцями американського конституційного права дискусія про цілі, завдання, права і компетенції Найвищого Суду в теорії і практиці. Рішення Найвищого Суду з 17 травня 1954 року про суперечність расової сеґреґації, що існує у школах деяких стейтів, з принципами Конституції, — викликало власне останню палку полеміку довкола цієї найвищої в З'єдинених Державах судової установи.

Проте, Найвищий Суд відразу набув надзвичайно високого авторитету, і то власне в масах та окремих стейтах, які побоювались, щоб федеральний уряд не порушував прав окремих громадян і компетенцій окремих сфедерованих стейтів. Тому парадоксально звучать теперішні закиди деяких південних стейтів, що, мовляв, Найвищий Суд втручається в „суверенні" права стейтів і підтримує політику федерального уряду, незгідну з тенденціями стейтів у деяких справах (у даному випадку — в справі расової політики). Однак, авторитет Найвищого Суду, як охоронця „Закону про Права", інтерпретатора Конституції і найвищої апеляційної інстанції у судових процесах, такий високий, що — як знаємо з ходу боротьби довкола шкільної інтеґрації чи сеґреґації, ніколи й ніде не було випадку, щоб окремі громадяни ЗДА, не кажучи вже про американські власті (адміністраційні чи шкільні), закликали до непослуху постанові Найвищого Суду. Щонайбільше закликали вони до винесення таких стейтових чи льокальних ухвал, які в практиці утруднили б, по суті сповільнили, інтеґраційний процес, викликаний постановою Найвищого Суду про нелеґальність расового поділу у школах.

Саме 1 жовтня ц. р. Найвищий Суд зійшовся на свою 166-ту сесію, яка триватиме до кінця червня наступного року. Впродовж цього часу Найвищий Суд розглядатиме, як кожного року, сотні відкликів, з яких велика більшість стосуватиметься т. зв. прецеденсіональних випадків. Рішення Найвищого Суду мають величезне значення для федерального й стейтового законодавства. Члени Найвищого Суду, призначувані Президентом і затверджувані Конґресом на все їхнє життя, з тим, що на 70-тім році член Найвищого Суду може — на власне бажання — перейти в стан спочинку, — незалежні від Президента, уряду і Конґресу, незалежні від партійної коньюнктури і міжпартійної гри. Вони керуються виключно своєю совістю, своїм знанням права і законодавства та своїм вичуттям розвоєвих тенденцій правного стану в державі, що ступає вперед разом із поступом ідей і життьових потреб. Але ця незалежність найвищих суддів не спонукує їх до анархічних виступів, які створювали б конфлікти з законодатною та виконною владою і хаотизували б публічну опінію. Гальмом проти зловживання своєї самостійности є для найвищих суддів свідомість їхньої величезної відповідальности. Тому вони тісно співпрацюють з Конґресом, урядом і народом, даючи поштовх до витворення нових законів і додатків до законів. Коли ж вони самі помиляються, як люди, то їм ніхто ніколи не закидає злобного протидіяння Конґресові, а хіба лише невірне розуміння інтенцій законодатців.

Найвищий Суд в ЗДА — це найменша числом осіб клітина в державному апараті, але її значення символізується її осідком у Вашинґтоні: палац у грецькому стилі, що стоїть зараз навпроти конґресового Капітолю, у тому найвужчому промірі, що охоплює і Білий Дім.

МІЖ КАПІТОЛЕМ І БІЛИМ ДОМОМ...

ОХОРОНА НАЙЦІННІШОГО СКАРБУ ЗДА

Активна участь Айзенгавера в виборчій кампанії по цілій країні не тільки спричиняє турботи демократам, не тільки творить проблеми для республіканців, не тільки завдає праці тому урядовцеві, що мусить підіймати і знімати прапор на Білому Домі на знак, що Президент ЗДА дома або поза домом. Ця мандрівна кампанія спричиняє турботи і завдає роботи особливо тим, хто відповідає за Президентову безпеку, його життя і здоров'я. Їх імена — для публіки аноніми; більше відомо, що їхня організація — це Секретна Служба. Але кому вона підлягає? Дарма думати, що за здоров'я президента відповідає може Департамент Здоров'я, або що на сторожі його життя стоїть Департамент Оборони, або що береже його ЕфБіАй чи Департамент Внутрішніх Справ через свою поліцію. Нехай комусь це виглядає надто поамерикански, але по закону за безпеку Президента відповідає Департамент Скарбу.

Як звичайно, державна скарбниця береже державний скарб. Так і американський Департамент Скарбу не тільки б'є та друкує гроші, але й зберігає їх в продукції, транспорті чи в сховищі; він береже золоту резерву, державні банкноти, облігації і інші цінні папери, особливо такі документи, як оригінал Декларації Незалежности чи Конституції. Він переслідує також за фальшування грошей і інших цінних паперів. Для цього Департамент Скарбу має окремий відділ, т. зв. Секретну Службу.

Але цей відділ Департаменту Скарбу має під охороною не тільки золото, банкноти чи інші історичні документи: закон віддав йому в опіку і живий скарб нації — її Президента.

Безпосередньо завдання охорони виконує відділ Департаменту Скарбу — т. зв. Секретна Служба, із своїми аґентами.

Недавно про одного такого аґента Секретної Служби Президента заговорила преса, коли цей останній був на відкритті світової серії з бейзболу. В тягу гри один м'яч пішов „фовл" між публіку. Тоді цей аґент кинувся за м'ячем, зловив його і приніс Президентові „на пам'ятку".

Це — один із тих рідких випадків, коли публіка чує про цих „ангелів хоронителів" голови держави. Вони для публіки аноніми, вони з вигляду найбільш пересічні люди: не високі ростом, не малі, не товсті, не худощаві, не лисі і не з надто буйною чуприною; не виразно погані й не з голлівудськими обличчями. Вимога їх служби — бути такими пересічними, щоб нічим не впадати у вічі своїм виглядом.

Але за цим пересічним виглядом — справді непересічні хлопці. Їхнє фізичне здоров'я значно вище понад пересіч загалу; їхня фізична сила — ще більша. Вони експерти в стрілянні, що можуть рівнятися чемпіонам. Вони експерти в „джудо", цій славній японській системі самооборони; вони з дипломами першої медичної допомоги і боротьби з вогнем; до них також ставиться чималі вимоги інтеліґенції, бистроти ума та рівня освіти.

Джордж Вашінґтон не мав особистої охорони, бо вона здавалася непотрібною в новій демократії. Не мали охорони і його наступники аж до кінця минулого століття.

Але в 1865 році божевільний (кажуть) актор убив президента Лінколна в його театральній льожі; в 1881 році розчарований прохач убив президента Ґарфилда, а в 1901-му анархіст застрелив президента МекКінлі. Смерть цих трьох президентів на такому відносно недовгому протязі часу показала, що сама демократичність суспільного ладу не виключає нападу на голову держави. А в тому самому часі европейські абсолютні монархи жили безпечно під опікою своєї спеціяльної охорони. Тому й американський Конґрес рішив дати охорону своєму голові держави. Для цього він позичив готову вже організацію Департаменту Скарбу — Секретну Службу — яка перед тим займалася головним чином переслідуванням фальшівників грошей. (Під час Громадянської війни третя частина американських грошей в обігу була фальшива). І так, безпека президента ЗДА опинилася в руках і на відповідальності секретаря скарбу, власне підлеглої йому Секретної Служби. Функція її росла важливістю і відповідальністю разом з тим, як росла активна роля президентів в історії Америки та світу. Тепер це велика організація з відділами по цілій Америці, з умундурованою поліцією Білого Дому і т. д.

Аґенти Секретної Служби — невідлучні товариші президента. Коли він удома, вони бережуть Білий Дім іззовні та зсередини. В листопаді 1950 року, коли Білий Дім перебудовували, а президент Труман жив у Блер Гавзі, поліції Білого Дому довелось відбивати напад порторіканських змовників, і один із поліціянтів згинув від кулі. Та це був зовсім вимковий, шалений вчинок фанатиків. Секретна Служба більше боїться нападу, коли президент поза Білим Домом, а особливо коли він подорожує. Тоді ціла машина йде в рух. Спеціяльні аґенти ідуть наперед до того місця, куди має прибути президент, там договорюються з місцевими аґентами і поліцією щодо засобів охорони; перешукують готелі від даху до пивниці, людей, що обслужуватимуть президента, спеціяльно перевіряють, плянують переїзд вулицями міст і т. д. Коли президент їде залізницею, тоді перевіряють усі зворотниці, мости чи тунелі на шляху і т. д.; інколи поперед президентового поїзду їде спеціяльна пілот-машина. Подібні засоби потрібні під час подорожі автом, літаком чи кораблем.

Теодор Рузвелт був першим президентом, що мав організовану охорону. Секретна Служба супроводила його також до Панами. Вилсон мав охорону, коли їздив до Европи творити мир після першої світової війни, з Гардінґом їздила Секретна Служба до Аляски, з Френкліном Рузвелтом — до всіх численних країн, включно з Ялтою, з Труманом — до Потсдаму, з Айзенгавером (ще перед інавґурацією) — до Кореї, потім до Женеви, а тепер по всій країні під час виборчої кампанії. Секретна Служба охороняє також вибраного президента ще перед його інавґурацією, тобто має аж двох під опікою між листопадом і січнем. 6-го листопада аґенти Секретної Служби чекатимуть біля мешкання Стівенсона на вислід виборів: якщо його виберуть, нові його опікуни будуть з ним негайно. Товариства їх не позбудеться він доти, аж поки знову не стане приватним громадянином. Це товариство буде не тільки поліційною службою, воно буде повне товариських прислуг „поза межами обов'язку", таких, як оцей здобутий бейзбольний м'яч на пам'ятку з „Світової Серії". Це буде співжиття людей, відповідальних за життя одного, співжиття, повне людських моментів поруч із офіціяльним виконуванням обов'язку. Це служба постійного поготівля; вона інколи — буденна рутина, інколи нервуюча й виснажлива, інколи й небезпечна. А мені ще здається, що вона часом навіть жорстока.

Ось відбувається вступна зустріч чемпіонів у світовій серії бейзболу. Мільйони американців мріють побачити ці змагання, десятки тисяч товпляться на стадіоні, шаліючи з емоції, члени уряду чи конґресмени поприлітали літаками, навіть Президент держави починає зустріч почесним вкиетом м'яча. Емоції ростуть і відбиваються на обличчях глядачів. А в тому часі декілька молодих людей, пересічних американців і тому напевно бейзболевих ентузіястів, будучи безплатно на стадіоні, і то на найкращому місці біля найдорожчих трибун, стоять плечима до гриища і не можуть глипнути туди навіть тоді, коли там іде „говм ран". Тільки з крику і з облич глядачів вони можуть переживати драматичні моменти змагань... Бо їх обов'язок — дивитись саме на глядачів; звідтіля могла б надійти небезпека для життя людини, що є під їх охороною: для Президента ЗДА. Правда, деякі з них глядять уперед, але й їх обов'язок дивитися на публіку, а не на змагання.

Закон про Секретну Службу не визначає порядку вартостей тих скарбів, які віддані їй під охорону. Але Секретна Служба знає добре, що найтрудніша і найбільш відповідальна — це охорона того живого скарбу, який не спочиває в підвалах, як золота резерва чи як документ, що свідчить про історію, але який діє на поверхні життя і творить історію.

I. Світ

МОСКОВСЬКО-ЯПОНСЬКІ ВІДНОСИНИ

Як повідомляє преса, в Москві дійшло до взаємних компромісів у справі договору між Японією та Совєтами.

Як відомо, Совєти „воювали" з Японією лише шість днів, після чого квантунська армія склала зброю, бо Японія прийняла вимогу американського командування про капітуляцію всіх своїх збройних сил в Азії та на Пацифіку.

Совєти розпочали війну з Японією тільки після ухвал Ялтинської конференції, маючи ґарантію, що японці складуть зброю, інакше бо воєнні дії в Манджурії коштували б їй великих втрат у людях та матеріялі: квантунська армія, одна з найліпших частин японських збройних сил, майже не брала участи в тихоокеанській війні.

Усі держави, що дійсно воювали з Японією, підписали з нею мирний договір у Сан-Франсіско 8-го вересня 1951 р. Совєти ж все старалися зволікати з цією справою, бо, починаючи ще від 1922 р. мали з Японією різні договори та пакти, визнали Манджу-Го, якій продали б. Китайсько-Східню залізницю, що її 15 років перед тим подарували Китаєві, потім „договорилися" з володарем Манджурії маршалом Чжан Цзо-ліном й вернулися на цю залізницю.

В 1935 р. Совєти продали Китайсько-Східню залізницю за 150 млн. єн, майже всі гроші за неї одержавши від Японії, як ґаранта Манджу-Го, а в Ялті вони знов вимагали повернення цієї залізниці, ще й з додатком Південно-Манджурської залізниці, що сполучає Чаньчунь з Дайреном-Порт Артуром, і має додаткові лінії до Кореї з Мукдену. Все це вони дістали під час окупації Манджурії. У 1945-46 рр. червона армія перевела повний грабунок цієї країни, вивезла з неї все цінне, розвалюючи стіни фабрик, коли не можна було витягти машини через двері та вікна.

Але підписувати мирний договір з розбитою Японською Імперією Совєти не хотіли.

Різного роду конфлікти між Совєтами та Японією котуються від часів сибірської інтервенції, коли Москва насаджувала партизанку на Далекому Сході. Потім пішли провокації на кордонах Кореї та Приморщини, а з постанням Манджу-Го та приходом на її кордони японських військ почалася безконечна серія „пограничних інцидентів", коли не тільки військових, але й цивільне населення вбивали і забирали на „ту сторону". Японці вживали при цьому тільки оборонних заходів і кожного разу передавали ноти, які здебільша залишалися без відповіді. Далі почалися справжні бої: біля Джан-Куфіну, в прикордонному трикутнику Корея-Манджурія-Приморщина, біля Номонхану в Барґі, в Манджурській Монголії та на кордонах Совєтської Монголії, з участю літаків і танків.

Але треба згадати ще дещо з попередньої історії.

У червні 1873 р. на сходинах Азійського Товариства, в Йокогамі, виступив англієць В. Астон з доповіддю про напад росіян на Сахалін та ост. Іторуп в 1806-1807. Він виготовив свою доповідь на основі японських манускриптів та приватних паперів і перевірив все згідно з европейськими джерелами. Ця подія дуже подібна до ведених нині комуністами акцій в Азії.

Восени 1806 р. біля японського селища Кушункотан на о. Сахаліні з'явилися два московські кораблі. Мешканці цього селища, японські рибалки втекли і поховалися в лісі. Москвини пограбували склади харчів, забрали все, що могли, разом з 7-8 тубільцями та одним японцем-жовніром.

У 1807 р. весною москалі з'явилися біля о. Іторуп, де десять років перед тим японці заснували свою першу рибальську колонію.

У 1853 р. росіяни з'явилися на о. Сахаліні, в південній його частині.

Російські військові залоги з'явилися повсюди на півночі, а в 1853 р. прийшла в затоку Аніва ескадра адмірала Попова і зруйнувала японську рибальську оселю.

В 1859 р. росіяни почали будувати форт біля м. Мика на Сахаліні, для чого привезли 2.000 в'язнів.

В 1875 р. японці обміняли Росії Сахалін на Курільські острови, бо не мали в ті часи ані доброї армії, ані фльоти, щоб відбитися від аґресії. Проте, на московській мапі 1861 р. Сахалін вже був позначений як територія Росії.

Протока між о. Хокайдо та о. Сахаліном була відкрита французьким дослідником Ля Перузою в серпні 1787 р. і названа його ім'ям, хоч японці часом звуть її „Соя протока". Біля берегів Хокайдо, який становить основу властивої Японії, разом з головним островом Хоншу та Кіюшу, знаходиться кілька дрібних островів, що їх Совєти включають до Курільської групи, а Токіо рахує, що вони належать до Хокайдо. Цей останній має 30 тис. кв. миль поверхні та 3.500.000 населення. В старовину його замешкували виключно племена айну і він був включений до імперії тільки в 1604 році. Серед тих островів є два маленькі — Кунаширі та Еत्ороту, які стали об'єктом дипломатичної боротьби і рівночасно політичних змагань японських партій. До-

(Закінчення на стор. 3-ій)

КАР'ЄРА СЕСТРИ ПРОКУРОРА

У середу 10 жовтня в Іст Пестюр, Масс., померла, проживши 61 рік, Олена Криленко-Істман, відома американська малярка, поетка і вчителька балету, дружина американського письменника і видавця Макса Істмана. Малювала вона здебільша краєвиди і під своїм дівочим прізвищем Криленко влаштовувала час до часу власні виставки по нюйоркських і закордонних мистецьких ґалеріях.

Покійну Олену Криленко, як і її рідного брата Миколу Криленка (нар. 1885 р.), видатного большевицького діяча, що з прапорщика царської армії став у 1917-18 роках головним командувачем большевицьких армій і від 1928 року був комісаром юстиції і головним прокурором СССР, треба зарахувати до численної плеяди „дядьків отечества чужого", що, вийшовши з українського роду, ставали російськими патріотами, пішли на чужу службу і, зрікаючись українства, дуже часто — як, наприклад, Микола Криленко, діяли на шкоду України й української справи. Єдиною признакою українства, що її покійна зберігала до кінця своїх днів, було її українське прізвище. Крім англійських віршів, писала вона й російські і друкувала їх в російському еміґраційному „Новому Журналі".

Життьовий шлях Олени Криленко багатий на події і цікавий з різного погляду. Народилася в Люблині, де батько її був царським урядовцем і де її мати, що була активною членкою партії російських соціял-революціонерів, розвивала жваву революційну діяльність, як це бувало часто в тодішніх інтеліґентських родинах. За прикладом брата Миколи, почала студіювати право в Петербурзькому університеті і закінчила правничий факультет в 1918 році, тому році, коли большевики зруйнували всю державну і правну систему в царській Росії. Не бувши членкою комуністичної партії, але завдяки становищу свого брата Миколи, що, приєднавшись до большевиків, пішов високо вгору не тільки по військовій, але й по державній драбині. Олена Криленко стала в 1921 році приватною секретаркою Максима Літвінова, тодішнього заступника комісара зовнішніх справ СССР, добившись цим не тільки доступу іноді до найбільш секретних справ совєтської політики, але й можливости виїжджати закордон, зокрема до Женеви, куди виїздив часто її шеф Максим Літвінов. Перебуваючи у 1922 році в Женеві, на конференції представників великих держав, Олена Криленко познайомилася з Максом Істманом, тодішнім кореспондентом одного з нюйоркських часописів, що їхав саме до Москви. Обоє зустрілися згодом у Москві і в 1923 році одружилися. Виїхавши в 1924 році, знову як секретарка Літвінова до Лондону, де відбувалася чергова міжнародна конференція, Олена Криленко-Істман залишилася закордоном і стала працювати в совєтській дипломатичній службі, здебільша в совєтській амбасаді в Парижі. Це врятувало її від неминучої ліквідації в 1926 році, коли її чоловік Макс Істман опублікував у „Ню Йорк Таймсі" заповіт Леніна, а водночас із цим низку статтей проти диктатури Сталіна. Відкликана у зв'язку із виступами свого чоловіка негайно до Москви, Олена Криленко відмовилася від повороту і залишилася вже назавжди закордоном.

Живучи після того якийсь час із своїм чоловіком на півдні Франції, вона почала вчитися малювати і, переїхавши до З'єдинених Держав Америки, де перших два роки вчила французької мови в школі Волдена у Ню Йорку, присвятилася виключно образотворчому мистецтву. Влаштувала з того часу п'ять малярських виставок (в Ню Йорку, Бостоні та Парижі) і, крім того, розмалювала декілька церков у ЗДА.

Перебуваючи влітку в індіянському резерваті на острові Мартас Вайнеярд, вона — колишня учениця балетмайстра Мордкіна і партнерка Анни Павлової — вчила танцювати індіянських дітей і з кінцем кожного сезону влаштовувала з ними балетні виступи. Цими своїми виступами, як і своїми малярськими творами, здобула собі чимало признання й популярности.

Така була кар'єра цієї талановитої жінки, народженої 61 рік тому в далекому до ЗДА Люблині, в домі українських за походженням Криленків. Тільки своєму виїздові за кордон завдячувала вона те, що не зазнала такої долі, як її старший брат Микола, старий большевик і большевицький достойник — командарм і потім всесоюзний прокурор, що його в 1938 році за велінням Сталіна зліквідовано. Чи з'ясовувала собі Олена Криленко ролю свого брата в кривавому здійснюванні совєтського терору на протязі довгих років — невідомо.

Годі знати теж, чи усвідомила вона коли хоч би й на хвилину, що — якби не її виїзд закордон — то могла була заіснувати така парадоксальна, але й звичайна в совєтських умовинах, ситуація, що її судив би або вирок якогось трибуналу над нею підписував би її рідний брат, якби не одержав перед тим від Сталіна наказу застрелити її власноручно. Треба теж дуже сумніватися, чи дала їй якусь сатисфакцію посмертна „реабілітація" її брата, „старого ідейного большевика", проголошена вже цього року після секретної промови Хрущова московським „колективним керівництвом".

НА ТРАВИ ПЕРЛАМИ РОСИ...

На трави перлами роси
Зоря упала. Поле мріє...
О, скільки щастя і краси
В твоєму імені: Марія...

По квітах золотом пройшов
Останній промінь. Леґіт віє...
Мої надії і любов
В твоєму імені: Марія...

Дивлюсь в очей твоїх блакить —
І серце трепетно так мліє...
Все, чим живу, чим буду жить,
В твоєму імені: Марія...

ВОЛ. СОСЮРА

В. Гайдарівський

ЩЕ ОДНО КОХАННЯ

Повість

(9)

Він ніби й не бачив її.

— Досить цікаво... Всього найкращого, — пробубонів хтось, відходячи.

З небажаних людей залишився один учитель. Він не тільки не збирався відходити, але сів і почав закурювати.

— Ну?! — підступив до нього Максим, узявшися в боки.

— Ніяких „ну", товаришу. Я в громадському місці і прошу до мене не в'язнути, інакше за хуліганство будете відповідати.

У відповідь Максим з блискавичною швидкістю схопив учителя одною рукою за комір, а другою за штани, підкинув догори і затримав над своєю головою. Учитель безпорадно мотав у повітрі ногами, плямкав губами, видно, намагався кричати, але жадного звука з уст не виривалося. Хвилинку потримавши над собою вчителя, Максим легко поставив його на ноги.

— Курча! Ще загрожує, — обтираючи об штани руки, ніби брався за щось бридке, промовив він.

Переляканий, розхристаний учитель ледве підняв капелюха і поплентався.

Катя теж злякалася і впала на лавку, заховавши обличчя в долоні.

Максим полегшено зідхнув і сів біля Каті. Її вузенькі плечі здригалися від плачу. І він зрозумів, що накоїв не абиякого лиха.

— Але ж, Катю, я не міг стриматися, — виправдуючись, сказав він. — Це нахаби, а не люди. Лізуть, куди не треба, докучають...

Волосся у Каті спадало з голови, розвівалось, але вона не рухалася.

— Ви простіть мені, я більше такого не робитиму, — розчулено благав її Максим. Та дівчина ніби й не чула.

— Хоч слово промовте до мене, — просив Максим, готовий сам розплакатись.

Але ніякі його благання Катю не зворушували, і він замовк, зажурено схиливши голову.

Гнітюче мовчання тягнулося довго, дуже довго. Максим, почуваючи себе винним, не насмілювався більше звертатись до дівчини і стурбовано думав про ті неприємні наслідки, що можуть виникнути через його необдуманий вчинок.

Аж ось Катя, нарешті, заворушилася, відірвала від долонь заплакане обличчя.

— Цього я ніколи не забуду, — промовила вона так тихо, ніби була хвора або докраю знесилена.

— Я не хотів... Воно так сталося, — мимрив Максим.

— Хотів! Хотів! Хотів! — раптом пожвавішавши, вигукнула Катя й, кинувшись на Максима, обхопила його шию і гарячими устами вп'ялилася в парубочі губи...

А в той же час учитель шукав міліціонера. Треба було скласти протокол і притягнути Максима Копу до суду. Хай знає, що він живе не серед дикунів, де панує право брутальної сили, а в цивілізованій країні. Він пізнає силу законів, що боронять честь і гідність людини. Замкнуть Копу у тюрмі, і згадуватиме він за ґратами про свою любу Катю, що не забариться закохатись у когось знову.

Міліціонера Володимир Петрович не знайшов, а поки походив по парку, думки його спрямувались в інший бік. Хулігана Копу таки можна замкнути до тюрми, але раніше доведеться виступати перед судом, розповідати про ті причини, що викликали у підсудного Копи шаленість. Суд зацікавиться їхніми взаємовідносинами, вплутається ім'я Каті, випливуть на поверхню інтимні його стосунки. В судовій залі смакуватимуть кожну деталь справи, сміятимуться, і кінець-кінцем Копа буде покараний, а вчитель і Катя скомпромітовані. А чи не краще вплутати в доччині справи її батька?

Ця думка сподобалась Володимирові Петровичу, і він, відкинувши своє бажання скористатися з чинника охорони громадського порядку, того ж вечора написав до Катиного батька такого листа:

„Шановний товаришу Безпальченко!

Мені відомо, що Ви, як людина партійна, всього себе віддаєте дорученій партією праці і тому не маєте можливости приділяти часу родинним справам. До того ж Ви цілком покладаєтесь на поміркованість і здоровий розум Вашої доньки Каті. Донька Ваша, дійсно, розумна, і, певно, багато Ваших товаришів небезпідставно заздрять Вам. Але Ви робите одну помилку, яка може фатально відбитися на майбутньому Вашому і Катиному. Я, як стороння людина, не позбавлена спостережливости, беру на себе сміливість цим листом звернути на деякі явища Вашу увагу й застерегти Вас від небезпеки. Помилка Ваша в тому, що Ви забуваєте, що Катя має двадцять років, тобто перебуває в тому віці, коли у людини найбільше грає кров, коли найбільше бурують її пристрасті, найбільше розпалюється її уява. До того ж, як це Вам і самим добре відомо, Катя від своїх батьків дістала в спадщину не тільки зовнішню привабливість, але й палкий темперамент. На таку гарну дівчину, як Ваша Катя, цілком зрозуміло, мають ласе око багато чоловіків. І Катя, завдяки своїм природнім прикметам, на щире чи, може, й удаване кохання відповідає своїм коханням.

ДОПОМОЖІТЬ „ВЕСЕЛЦІ" ПРОЯСНИТИ ДУШУ УКРАЇНСЬКОЇ ДИТИНИ! ВИШЛІТЬ СВОЮ ПЕРЕДПЛАТУ І ЩЕДРУ ПОЖЕРТВУ НА ВИДАВНИЧИЙ ФОНД „ВЕСЕЛКИ"!

РУСИФІКАЦІЯ, ЗЛИДНІ І САМОГОН

З НЕЦЕНЗУРОВАНИХ ВІСТОК ПРО УКРАЇНУ

З совєтської тюрми народів приходить тепер багато листів і між ними чимало передаваних конспіративно, різними „вовчими стежками", справжніх тюремних „ґрипсів". До таких листів треба зарахувати лист, надрукований мюнхенським „Шляхом Перемоги" п. н. „Так виглядає наша Україна".

„Був я у Львові — читаємо в му листі з вересня 1956 р. — і хочу написати про ситуацію, на яку я глядів власними очима. Української інтеліґенції тут майже немає. Немає й української мови. Всюди говорять по-російськи. Написи на склепах українські, але внутрі росіянізм. Більша частина міста замешкана москалями. Львів нараховує мільйон мешканців. На університеті, крім Михайла Рудницького, немає ані одного українського професора. Як приїхала делеґація з Канади, то були в клопоті, хто буде їх опроваджувати по місті. Взяли одного з адміністрації, додали йому „сторожа" і вони репрезентували наших професорів. Показали тільки частину будівель, а проче замаскували великими килимами і квітами. Львів на красі нічого не втратив. Є чистим. Багато квітів, зелені і квітних портретів різних вождів Союзу. Кінотеатрів є 17 і 3 театри. Назви вулиць позмінювані. Личаківська, то Леніна, Льва Сапіґи — Сталіна, Куркова — Горького і т. п. У Львові кожний громадянин може скінчити десятилітню школу, але щоб дістатися на університет, треба щонайменше 5 тисяч рублів. Перекупство страшне. В містах можна веґетувати, але на селі годі жити.

У Львові частина українців ходить до римокатолицьких костелів, а таких є аж три відкритими. Большевики намагаються розпивати народ самогоном.

Один молодий письменник зі Львова мав цікавий випадок. Він поїхав на З'їзд українських письменників до Києва і ввійшов майже последний, так, що не було місця в ґардеробі на його плащ. Жінка в ґардеробі прийняла плащ і повісила збоку. Він хотів дістати нумерок, але вона йому сказала, що буде його пам'ятати. „Ви є один на цьому з'їзді, що говорить по-українськи". Так виглядає наша Україна.

Був я в колгоспі в К. Там платять за день праці по 35 декаґрамів збіжжя. Кожний селянин для себе особисто дістає чверть гектара землі і там має бараболю і на цім участку веде свою власну господарку. Молоко, яйця, курята несе на базар і там продає дуже дешево. Базар старинною відбувається раз в неділю.

Був я і в Белзі. Не пізнав, так багато в ньому змін. Багато дечого побудовано, відмальовано. Насаджено квітів і виглядає, як літнисько".

В другому листі, що його писав один поляк і що його надрукувало торонтонське „Вільне Слово", описується життя в селах Станиславівщини:

„...10. липня 1956 р. я вернувся з Східньої Америки (так з гумором називає автор листа країну за Бугом!) і звідти привожу Тобі поздоровлення від моєї родини і всіх колгоспників нашого села.

В селі почувався я навіть добре, хоч, ідучи туди, мав трохи страху... Одначе... до села прибув я на самий український Великдень. Чекала мене вся громада. Я думав, що це кінець світу, бо казали мені пити самогон до ранку. Самогону цього не бракує, бо виробляє його кожна друга хата.

Село годі пізнати, людей також. Мури порозбивані, дерева вирубані, хати розвалені і село виглядає, як ото нераз на ілюстрації бачите муринську оселю. Люди дякують Богу, що Сталін помер та що пропав культ особи, бо годі було видержати... багато людей, арештованих за Сталіна, вернулося з тюрем..., а село просто засипують пачками рідні з Америки й Канади..."

Товариський З'їзд Колиш. Студентів Львівських Високих Шкіл

Підготовка Товариського З'їзду колиш. Студентів Львівських Високих Шкіл, який відбудеться в Ню Йорку дня 10 і 11 листопада б. р., увійшла в кінцеву стадію.

Діловий Комітет поробив заходи, щоб цей перший з'їзд львівських високошкільників відбувся якнайбільш величаво і тому з уваги на його близький реченець. підготовчі праці ведуться без перерви впродовж всього літа.

До участи в з'їзді управнені всі ті Вп. Панове і Пані, які колинебудь, найменше на протязі одного семестра, були дійсними студентами нижче вичислених високих шкіл Львова:

1. Українська греко-католицька Богословська Академія; 2. Український Тайний Університет; 3. Українська Тайна Політехніка; 4. Львівський Державний Університет; 5. Львівська Політехніка; 6. Академія Ветеринарної Медицини; 7. Вища Школа Закордонної Торгівлі; 8. Педагогічний Інститут; 9. Музичні та Мистецькі Школи Львова, академічного поземy.

З уваги на недалекий реченець З'їзду та на обмежену кількість місць, Діловий Комітет просить усіх бажаючих негайно голоситися до участи в З'їзді.

Зокрема Діловий Комітет запрошує колиш. Вп. членів Професорських Колегій наведених вище Високих Шкіл Львова, як рівнож Вп. Членів Наукового Товариства ім. Шевченка та інших наукових установ Львова до участи в Сеньйораті З'їзду.

Оплату треба переслати при зголошенні участи.

На засіданні Ділового Комітету дня 13 вересня б. р. остаточно затверджено програму з'їзду, яка тепер представляється так:

П'ятниця 9 листопада вечером: Реєстрація учасників в Українськім Народнім Домі. Субота 10 листопада год. 10 рано Богослуження в українській греко-кат. церкві Св. Юрія в Ню Йорку. Год. 10 рано Богослуження в українській православній церкві Св. Володимира в Ню Йорку. Год. 12 пол. спільна трапеза учасників З'їзду в Українськім Народнім Домі в Ню Йорку. Спомини молодости, веселий настрій, смачна перекуска. Під час трапези доцент д-р Ю. Фединський поінформує учасників про стан англомовної публікації про Львів, яку редаґує окрема комісія НТШ в Ню Йорку. Год. 3 п. п. Академічна Сесія колиш. львівських високошкільників під протекторатом Сеньйорату, в Авдиторії Стайвезан Гай Скул. З доповідями виступлять Вп. панове ред. Василь Мудрий, проф. Павло Грицак, ред. Богдан Кравців; в мистецькій частині візьмуть участь Вп. панове дир. Йосиф Гірняк, проф. Роман Савицький та академічний хор „Львівський Бандурист в Америці", який під проводом диригента мґра Леонтія Крушельницького відспіває низку старогалицьких пісень. Год. 9 вечір Львівський Баль в залях Українського Народного Дому. Неділя 11 листопада 1956, год. 12 вполудне Львівська Виставка 1) образотворчого мистецтва скульптури, ґрафіки, 2) книжкі преси, 3) фотографії та філателії — в залях Літературно-Мистецького Клюбу.

Відкриття Львівської виставки, яка буде тривати до кінця листопада б. р., закінчить офіційну програму з'їзду, щоб уможливити Вп. гостям з-поза Ню Йорку вжити решту вільного часу (пів неділі та понеділок) на відвідини знайомих, оглядини нюйоркських особливостей тощо.

Оплата за участь в З'їзді — 10 дол., а весь дохід призначений на видання англомовної, джерельної праці про Львів.

Повідомляється додатково, що з нагоди нашого Товариського З'їзду, заходом Літературно-Мистецького Клюбу в Ню Йорку відбудеться в неділю 11 листопада б. р., о год. 7 вечір окремий Львівський Літературно-Мистецький Вечір.

За Діловий Комітет:
В. Богачевський, голова;
О. Гладишовський, секретар.

В НЮ ЙОРКУ ВІДКРИТО ВИСТАВКУ РОМАНА ПАЧОВСЬКОГО

Ню Йорк. — В неділю 7-го жовтня відкрито в залях Літературно - Мистецького Клюбу заходами Об'єднання Мистців Українців в Америці індивідуальну виставку малюнків мистця Романа Пачовського. Це вже друга власна виставка Пачовського. Першою дебютував він у листопаді 1954 р. На виставці показано 40 нових його олійних малюнків і одну мозаїку. Серед найчисленніших краєвидів, виконаних мистцем цього року в кетскильських горах — таких подібних до наших Карпат, — є й кілька портретів, між ними портрет режисера Леся Курбаса, тепер у збірці дир. Йосипа Гірняка в Ню Йорку.

Роман Пачовський, син відомого зах. — українського письменника Василя Пачовського, студіював у Національній Академії в Ню Йорку. Тепер є він секретарем Об'єднання Мистців. Виставка, на якій уже в день відкриття закуплено кілька експонатів, буде відкрита до 28 жовтня, в суботи вечером і весь день у неділі.

Д-Р А. ВІТКОВСЬКИЙ ВІДКРИВАЄ ПРАКТИКУ В ШИКАГО

Наш професійний стан може похвалитися новим здобутком: добре відомий нашій спільноті д-р Антін Вітковський із Шикаґо, закінчив нострифікацію як лікар дентист на університеті Нортвестерн в Шикаґо в червні ц. р. і тепер відкриває свою дентистичну практику в цьому місті. Це вже його другий докторат.

Д-р Вітковський вперше закінчив свої студії в 1948 році в Мюнхені, і там же був промований на д-ра мед. дентистики.

При усіх своїх обов'язках і трудах, д-р Вітковський ніколи не залишав праці у професійних і суспільних організаціях. Будучи то секретарем, то місто-головою Українського Лікарського Товариства в Шикаґо, майже п'ять років був його рушійною силою. Спортові Товариства мають в д-ра Вітковського великого приятеля і любителя спорту. Д-р Вітковський є членом 206 Відділу Українського Народного Союзу.

Д-р Вітковський відкриває свою практику при 901 Норт Вестерн Евню в Шикаґо.

Д-р П. М.

ПРОТОКОЛ

з нарад Головного Екзекутивного Комітету У.Н.Союзу, які відбулися дня 28-го вересня 1956 р., в головній канцелярії У.Н.Союзу, ч. 81-83 Ґренд Ст., Джерзі Сіті, Н. Дж.

На зборах були приявні члени Екзекутиви, а саме: головний предсідник Д. Галичин, заступник головного предсідника М. Пізнак, заступниця головного предсідника Геновефа Жеребняк, головний секретар Г. Герман, і головний касир Р. Слободян.

Збори відкрив в год. 9:45 рано головний предсідник та подав до відома ці справи, які були полагоджені від останніх зборів Екзекутивного Комітету, а опісля предложив справи, що їх треба вирішити на цих зборах. Ці справи були такі:

Купно бондів. Закуплено отсі бонди:

Pacific Telephone & Telegraph Co., 4⅜% Debentures за	$56,391.50
Tampa Electric Co., 1st Mtge Bonds за	50,473.50
Gulf States Utilities Co., 1st Mtge Bonds, 4½% за	45,381.60
Tennessee Gas Transmission Co., 1st Mtge Pipe Line 4¾% за	25,162.50

Спродані бонди. Одержано за спродані бонди:

City of Union City, N. J. Refunding Bonds, 3½%	5,112.50

Морґеджі. Уділено морґеджі на такі реальності:

6857 Parkwood Street, Detroit, Mich.	5,850.00
7050 Amboy Avenue, Dearborn, Mich.	3,500.00
7043 St. John Street, Detroit, Mich.	6,000.00
162 Day Street, New Haven, Conn.	11,000.00

„Союзівка. Ухвалено поробити відповідні уліпшення в головнім будинку, в будинках „Веселка" і „Київ", і на спортових площах.

Організаційні справи. Ухвалено вислати до відділів в стейті Ню Йорк квестіонарі в справі виплат допомог з відділових кас хворих, згідно з вимогами Асекураційного Департаменту.

Обговорено теж програму З'їзду Молоді У.Н.Союзу, який має відбутися в Акрон, Огайо, дня 27-го жовтня 1956 р.

По обговоренні різних організаційних справ вичерпано програму нарад, а головний предсідник закрив збори о год. 3:00 по полудні.

Г. Герман, гол. секр. УНСоюзу

МОСКОВСЬКО-ЯПОНСЬКІ ВІДНОСИНИ

(Закінчення зі стор. 2-ої)

лею їх також цікавляться чужинецькі військові кола і японський військовий штаб. Тепер вони перебувають в совєтських руках і є для японців джерелом безконечних турбот, бо саме тут совєтська фльота задержує японських рибалок.

Курільські острови, що тягнуться ланцюгом аж до рогу Камчатки-Лопатка, мають для Японії дуже велике значення, бо в цих околицях японські рибалки виловлюють найбільше риби. Тепер Совєти позбавляють японців цієї можливости.

У своїх домаганнях, при підписанні мирного договору з Москвою Японія пішла на компроміси — вона погодилася відкласти на пізніше справу не тільки Курільських островів, але й цих двох малих острівців біля Хокайдо. Мирний договір, так, як він виглядає в проєкті, мав би забезпечити Японії совєтську підтримку для вступу до Об'єднаних Націй, де в останнім році тільки вето Совєтського Союзу цю справу „припечатало", і повернення 11 тис. японців, що все ще є в совєтському полоні, хоч Совєти твердять, що вони мають тільки 1.100 воєннополонених японців.

Мирний договір має бути підписаний в Москві, коли приїде туди прем'єр Ічіро Хатояма. Але вся ця справа може завалитися, якщо Москва розпочне наново переговори, які вже переведені були японським представником Матсумото.

Курільські острови відкрив і описав у 1634 р. голляндець Мартін де Вр'єр. Вкінці 18 ст. японці їх відвідали і почали використовувати. Всіх цих островів, згідно з совєтськими авторами, є 32 і згідно з американськими — 36. Населення на них в 1945 р. було 6.000 душ, здебільше рибалок. Найбільшими з островів є Парамушір, Уруппу, Етороту та Кунашір, вульканічного походження. Активні вулькани, яких є 52, приносять великі шкоди своїми вибухами та землетрусами. Острови бідні природою та мінералами.

На Курільських островах Совєти побудували сітку летовищ і бази для своєї фльоти, які, проте, можуть приймати тільки малі кораблі.

З летовищ на південних берегах Сахаліну лише кілька хвилин лету до Японії. Совєти мають на Сахаліні понад 30 летовищ, що є великою загрозою для Японії збоку комуністичної держави, що хоче „приятельських взаємовідносин", як колись хотіла їх царська Росія. Очевидно, ці „взаємовідносини" були б тільки шляхом для комуністичної пропаґанди.

В такому світлі виявляється справа з підписанням совєтсько-японського мирного договору та відновленням дипломатичних стосунків, що їх самі ж Совєти розірвали в серпні 1945 року.

● **Князя Монако Рейніє III** і його дружину Ґрейс Келлі, колишню фільмову зірку, прийняв президент Айзенгавер на півгодинній приватній авдієнції і сфотографувався з ними. На пам'ятку від Президента князь одержав запальничку. Після того в кабінеті пресового референта Білого Дому, Джеймса Ґаґерті, вони прийняли журналістів. Гаґерті заявив, що бажання зустрічі — Президента і княжої пари — було „взаємне".

● **Віто Сали,** вояк американської армії у Німеччині безслідно зник в квітні 1945 року. Щойно тепер знайшовся він у шпиталі під Парижем. Виявилось, що під час воєнних дій він цілком утратив пам'ять і, забувши, хто він, вступив по якомусь часі до французького Чужинецького Леґіону. Боровся під Дієнбієнфу і в Альжирі, був три рази ранений і дістав високі французькі відзначення. Пам'ять вернулася до нього після останнього поранення в Альжирі. Віто Сале має тепер 31 рік і його прийнято до американської армії, до того самого полку, в якому він служив.

• РОЗШУКИ •

ШУКАЮ родичів і знайомих: Філіп Нечет, Марія Нечет, Ніна П. Нечет, Людмила Нечет, Сушко Семен, Грицько Сушко, Евдокія Носаль. Хто знав би про них або вони самі прошу писати на адресу: PAWLO NECZET, 9224 S. Woodlawn Ave., Chicago, Illinois.

Шукаю свого рідного брата, Володимира СОЛОТКОГО, родом з села Колиндяни, повіт Чортків, обл., Тернопільська, останньо перебував в Баварії, Німеччина. З дому я довідався, що зараз перебуває в Америці, ласкаво прошу зголоситись на понижчу адресу:

STACH SOLOTKYJ
62 — 20th St.
Pittsburgh 3, Pa.

Пошукую ЗНАЙОМИХ з села ТИРЯВА СІЛЬНА, повіт Сянік.
Прошу голоситися на адресу:
MARIA ZUBIK
631 Vandever Avenue
Wilmington 2, Del.

Пошукую
ВАСИЛЯ ШАПОВАЛА,
який походить із Уманьщини, село Добра. Хто знав би про його долю, або він сам, прошу писати на мою адресу. Хто повідомить одержить добру нагороду.
HRYHORIY POPYK
248 Cuyler Avenue
Trenton 9, N. J.

Пошукую маґістра прав Володимира ПОЛЬНЯКА з окол. Перемишля, який в рр. 1945/46 перебував у Віллях в Австрії (Каринтія); маю відомості про родину. Прошу його самого, або його знайомих писати на адресу: W. SAWCHAK, 390 East 10th Street, New York 9, N. Y.

Пошукую ЗОФІЮ КУРИТУ з села Помонята, пов. Рогатин, яка перебувала в часі війни в Німеччині, місто Ляйпціг. Хто знав би про неї, або вона сама, прошу писати на адресу:
JULIANA KLIMOVSKY
1204 Magee Street
Elmira, N. Y.
Заграничні газети прошу про передрук.

Пошукую
БОБЕЛЯКА ІВАНА,
який мав би перебувати в Ню Йорку. Маю вістку від Вашого брата; голоситись на адресу:
Juliana KLIMOVSKY
1204 Magee Street
Elmira, N. Y.

Пошукую
ПРОЦЯ ТЕОДОРА
в дуже важній справі.
Голоситись на адресу:
PETER DZIKEWICH
443 Bloor Street E.
Oshawa, Ont., Canada

Пошукую Василя ГНАТОВА, родом з села Корчин, пов. Сокаль, Зах. Україна. Маю вістку від Його батьків з краю. Голоситись на адресу:
MYCHAJLO MELNYK
63 Wall Street
Amsterdam, N. Y.

• РІЗНЕ •

АРКА
48 Іст 7-ма вул., в Ню Йорку
(тел. GRamercy 3-3550)
Великі, грубі,
ВОВНЯНІ ХУСТКИ
з довгими френзлями.

KARS Jewelers — ЄДИНА ЮВЕЛІРНА КРАМНИЦЯ — ДУЖЕ ВІДОМА СЕРЕД УКРАЇНСЬКОЇ ПУБЛІКИ
216-218 E 14th St. — New York 3, N.Y.
GR 3-5875

Представництво найбільш відомих годинників
ОМЕГА
з мистецьким виконанням тризубу на циферблаті.
Останні моделі у великім виборі.

МЕТА УКРАЇНСЬКА ЮВЕЛІРНА КРАМНИЦЯ
236 E. 14th St. NEW YORK 3, N.Y.
Виконує ФАХОВУ НАПРАВУ всіх швайцарських годинників та біжутерії

• КНИЖКИ •

Нові видання
ДЕРЕВ'ЯНІ ЦЕРКВИ В УКРАЇНІ
Видавництво „МИ І СВІТ"
Ціна $1.00
Замовляти:
"SVOBODA"
P. O. Box 346, Jersey City 3, N. J.

• ПРАЦЯ • HELP WANTED—MALE •

SHIPPING CLERK
до науки "FOREMAN"
"CHIEF INSPECTOR"
РІЗНІ КОРИСТІ
ПОСТІЙНА ПРАЦЯ.
WRIGHT METAL COATERS
255 West St., So. Hackensack, N.J.
Tel. Hubbard 7-5136

Потрібно
СУПЕРІНТЕНДЕНТА
Апартамент з 2 вел. кімнатами, добра платня.
Голоситись:
31 St. Mark's Pl., Manhattan
Carroll — Lawyer

КРАЯЧІ ПАПЕРУ
до викінчування книжок і краячі аркушів. Також асистенти оперейторів на Cleveland & Baum fold'g. машинах. Тільки досвідчені. Нічна праця 4.45-12:45. F. M. Charleton, 345 Hudson Street, New York. WA 4-3050. Ask for Mr. Goldstein.

HELPERS
з досвідом на "Progressive Dies". Постійна праця цілий рік, також "power press operators — automatic press man". Висока платня для фахівця. Досконалі умов. праці.
Тел.: RO 3-2734

DIE MAKER and TOOL ROOM APPRENTICE
Говоримо по-німецьки.
Багато „овертаймів".
Забезпечення і госпіталізація.
BERWIN CORPORATION
345 Carnegie Avenue
Kenilworth, N. J.
Mr. Kreutzer.
Dial Op.: Chestnut 1-1507

ПОРТЕР, подружжя,
2 повер. бюровий будинок. Платня + апартамент, даром газ і електрика. Постійна праця. Телеф. по 6-ій веч.
Mr. Huhmann
OL 7-2952

ЛИВАРНИКИ
Мусять мати досвід в праці при накладанні пластиру. Постійна праця. Добра платня і умовини праці.
ALVA STUDIOS
140 W. 22nd St., New York City
ORegon5-8657

ДЖЕНІТОР
— догляд в апарт. будинку, Queens; може мати кілька год. праці поза домом. Олив. огрівання. Мусить бути спритний. Апартамент плюс $100 місячно.
Телеф. TW 6-0447

Першорядний МАШИНІСТ до праці в спеціяльній фабриці машин. Не автоматична чи продукційна машина. Вимагається знання всіх загальних направ, знання і праця при всіх знаряддях, побажан. добрий "lathe hand." Фабрика осн.1884 р., місце праці в будинку на 30,000 sq. ft. Чудова нагода для всіх машиністів. Найвища платня. Найкращі умовини праці. 242 E. 122nd St. N.Y.C. LE 4-5160.

КРЕСЛЯР, прецізійний й інш. Мусить знати американські методи. Елекр. приладдя. Конструкційний апарат; елекр. кругообіг, мусить доказати знання креслярства. Індустріяльний і військовий асистент. Мусить [illegible] tions". Добрі умов. праці. Праця близ. дому. Платня відпов. до досвіду. Пишіть P. O. Box 167 Great Neck, L. I., або тел. Hunter 2-8480.

• ПРАЦЯ • Help Wanted Male-Female •

S. S. KRESGE
ROOSEVELT FIELD
OPP. MACY'S
OPENINGS FOR
SALES CLERKS
MALE
FEMALE
DEPARTMENT HEADS
WAITRESSES
KITCHEN HELP
PORTERS
STOCK MEN
STOCK WOMEN
ALSO
OPENINGS FOR
HIGH SCHOOL GIRLS AND BOYS
FULL — PART TIME
HOURS ARRANGED TO SUIT YOUR CONVENIENCE
Apply
9 A.M. TO 5 P.M.
MON. THRU SAT.

Книжка й часопис — найнеобхідніші в домі культурної людини.

Спорт

НОРКВІЛЛ — ГУНГАРІЯНС — УСК НЮ ЙОРК 0:5 (0:3)

Теж і треті з черги змагання за мистецтво своєї Ліги в новому сезоні УСК — Ню Йорк виграв у відношенні 5:0. Ворота стріляли: Гивель 2, Арндт, Маланчук і Наливайко по одному. Противник — це нова дружина в Лізі і досі не добула ні одних воріт, хоч в трьох змаганнях, як вона розіграла досі, дала собі стріляти 45 воріт (!). УСК мав цілковиту перевагу на протязі змагань, але атака не змогла її виявити числом добутих воріт. Противник „замурував" своїми змагунами вхід до своїх воріт, але і напад УСК-у не міг в тому мурі знайти відповідних „дір" і замість 5-ох, добути бодай 20 воріт. Це тим інтересне, що Бруклин, який є черговим противником УСК, такі „діри" знаходив і привіз аж 23 воріт від недільного противника УСК-у. Назагал ціла дружина УСК-у не мала „щасливого дня" і заграла нижче звичайного рівня.

КОЛЬПИНҐ (резерва) — УСК (резерва) 0:7.

ЕЛИЗАБЕТ (резерва „Б") — УСК (резерва „Б") 0:6.

УСК приїхав на площу з 15-ти мінутним спізненням і все ж таки противник хотів доконче виграти воковером. Тим більше, що про можливість спізнення зголошено. На площі УСК виграв 1:0.

„СІЧ" — НЮАРК (учні) УСК — НЮ ЙОРК (учні) 0:0.

Дебют новозорганізованої дружини „Січ" — учні — випав вдало. УСК — учні, будучи певними перемоги, мусіли вдоволитися тільки ремісом. Появу молодих грачів „Січі" Нюарк на площі треба дійсно привітати і якщо „Січ" Нюарк зорганізує ще цього року команду „Січ" юньйори, то „Січ" Нюарк стане на правильний шлях росту сили спортового осередку. Саме згадані змагання відбулися в приємній дружній атмосфері, хоч бойовість обидвох противників була дійсно гідна уваги. УСК — учні — заграли тим разом нижче свого звичайного рівня, але змогли подобатися, як завзяті, добрі технічно майбутні змагуни першого УСК-у. (ix)

• ПРАЦЯ • Help Wanted—Female •

AVON КЛИЧЕ
Господині.
Второпні дівчата.
Різдвяні гроші чекають на Вас саме близько Вас.
Рекламуйте телевіз. оголошення косметики AVON.
Високе комісове.
Непотрібно досвіду.
Ми самі навчимо.
Тел. PLaza 7-7425 Ext. 20

ОПЕРЕЙТОРКИ. Досвід в шитті широких драперій і покривал на ліжка. Доскон. умов. праці. Постійна праця на цілий рік. Багато оверт. Скорі оперейторки можуть заробити добрі гроші. Висока платня для фахових. Праця близ. дому. Salco Bedspreads, 30 Great Jones St., near 3rd St., and Lafayette Sts. Bleeker St., IRT. — GR 7-8165.

ДО ШИТТЯ
на всіх машинах
37½ год. тижнево.
Платні свята і вакації.
Також до науки—радо навчимо.
EVEN - PUL FOUNDATIONS
321 Main St. E. Rutherford, N. J.
WEbster 9-1912

ОПЕРЕЙТОРКИ
на Singers & Merrows маш., досвідчені при шитті спідниць і блюзок, денні і нічні зміни, також роблення дірок і пришивання ґудзиків. A & L Sportswear, 1612 MacDonald Ave., Bkn., N. Y. — ES 5-1008.

ГОСПОДИНЯ — КУХАРКА
мусить любити дітей, апартамент зв. до сходу, опіка на 1-річ. дитиною. Спання на місці.
5½ днів. Без прання.
$60 для фахової жінки.
TE 1-1644

КУХАРКА
Легке варення, опіка над дітьми, поміч в домі; власна кімната і лазничка. Околиця Garden City і досконала платня, відпов. до вмілости.
PI 7-5830

Журнал „Америка" продаватимуть в 48 містах Сов. Союзу, „СССР" — по всіх З'єдинених Державах

Вашингтон. — Довготривалі переговори між американським і совєтським урядами в справі кольпортування виданого американським урядом журналу „Америка" і публікованого Совєтами журналу „СССР" (англійською мовою) закінчено. У висліді цих переговорів Совєти погодилися на кольпортажу „Америки" (друкованої російською мовою) в 48 містах СССР, починаючи з 22 жовтня ц. р. Цього ж самого дня в американських кіосках по всій країні почнуть продавати совєтський журнал „СССР". Домовилися обидва уряди в справі видавання згаданих журналів ще в грудні мин. року і перші числа їх надруковано в липні ц. р. Але кольпортажу їх здержано, бо не було згоди щодо рабату від продажу і терену поширення. Згідно з новим домовленням у цій справі, журнали будуть друковані тиражем в 52.000 і 50 процентів від їх ціни одержуватимуть газетні аґенції у ЗДА і „Союз-печать" в Сов. Союзі. В Америці журнал „СССР" продаватимуть по 20 центів, в СССР „Америка" коштуватиме 5 рублів, або 1.25 дол. за офіційним курсом. Друкується „СССР" у ЗДА й „Америка" у Берліні.

Короткі Вісті

● Айзенгавер і Труман, теперішній і попередній президенти, ночували в минулий вівторок у Питсбурзі, Па., в тому самому готелі „Пенн-Шератон". Вони прибули до того міста в тій самій цілі: вести передвиборчу кампанію. Виборчі керівники обох партій разом із адміністрацією готелю виготовили були цілий „стратегічний плян", щоб ті два ворогуючі державні діячі випадково не зустрілись. Айзенгавер замешкав на 16-му поверсі, а Труман на 11-му. Готель має 1,600 кімнат. „Критичним" для можливої зустрічі був коридор в головному голі.

● В Індонезії з наказу шефа армії заарештовано групу старшин за змову проти уряду. Між заарештованими є також майор Дюро, що, як військовий комендант столиці Індонезії, Якарти, хотів був заарештувати 13-го серпня ц. р. міністра зовнішніх справ Абдульґані, напередодні його виїзду на Лондонську конференцію у справі Суезу. Міністра Абдульґані обвинувачувано тоді в тому, що він брав участь в корупції серед урядової верхівки. Майора Дюро хотіли позбутись, призначивши військовим атташе у Вашинґтоні, але події прийняли інший оборот, і він опинився у в'язниці.

● Зиґмунд Ґоціняк, 28-річний польський пілот, який 25 вересня ц. р. втік з Польщі до Данії на військовому МІГ-у, до цього часу сидів у данській в'язниці і щойно цього тижня дістав право азилю. Ґоціняк заявив журналістам, що головною причиною, чому він втік з Польщі, є яскрава різниця між матеріяльним та харчовим станом совєтських вояків, стаціонованих у Польщі, і польських вояків. Совєтських танкістів, переодягнених у польські уніформи, сказав він, висилали стріляти на демонстрантів у Познані.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНС

ДЖЕРЗІ СИТІ, Н. ДЖ. — Т-во Укр. Січ, Відд. 170, повідомляє, що збори відбудуться в п'ятницю, 19-го жовтня, о год. 6-ій веч., у приміщенні У. Н. Дому, 433 Hoboken Ave. Обов'язком кожного члена прийти вирівняти свої вкладки. Поодинокі члени були повідомлені уже 4 рази, якщо не вирівняють будуть суспендовані. — І. Грабар.

ДЖЕРЗІ СИТІ, Н. ДЖ. — Т-во Клюб Поступовий, Відд. 70, повідомляє, що місячні збори відбудуться в середу, 17-го жовтня, о год. 7-ій веч., 433 Hoboken Ave. Просимо вирівняти свій довг. — П. Костик, скр.

ФИЛАДЕЛФІЯ, ПА. — Т-во ім. І. Франка Відд. 83 повідомляє своїх членів, що місячні збори відбудуться в неділю, 20. жовтня, о год. 1-ій по пол., в домі Т-ва УАГорожан, 847 Н. Френклин вул. Пригадується членам, що проминув літній час і збори переноситься на неділю. Проситься всіх прибути і вирівняти свої вкладки. — С. Чорномаз, секр.

БОФАЛО, Н. Й. — Б-во св. о. Николая Відд. 127 повідомляє, що місячні збори відбудуться в неділю, 21-го жовтня в церковній залі при Філмор і Онейда вул., зараз по співаній Службі Божій. Проситься приходити і платити свої місячні належитости. Також урядники урядують кожної неділі від год. 11:30 до 1-ої, так, щоби кожний член мав нагоду заплатити. Хто не може бути на зборах, чи полагодити інші справи. Довгуючих проситься вирівняти свій довг, а суспендовані, якщо заплатять будуть прийняті наново. Зголошуйте своїх знайомих і дітей до УНСоюзу. — І. Була, предс.; П. Володка, фін. секр.; М. Левицький, рек. секр.

АСТОРІЯ, Л. АЙ. — Місячні збори Б-ва св. о. Николая Від. 5 відбудуться в неділю, 21 жовтня, о год. 4:30 по пол., в залі Укр. Кат. Церкви Чесного Хреста 37-09 — 31 Ave. Просимо всіх своїх членів прийти на збори, бо є дуже важні справи до рішення, справи, які відносяться до всіх членів. Просимо всіх українців в Асторії, Л. Ай., які ще не є членами УНСоюзу прийти вписатися в члени. Довгуючих просимо вирівняти залеглий довг. — І. Сидор, предс.; А. Климишин, кас.; П. Барнич, секр.

▶ УКРАЇНСЬКЕ ВИСИЛКОВЕ БЮРО
"ZORYA PARCELS OFFICE"
36 EAST FIRST STREET, Tel.: OR 4-3930 NEW YORK 3, N. Y.

Ґарантує найскорішу доставу ПАЧОК до всіх країн Европи.
Опаковує і висилає пачки безпосередньо до корабля. Полагоджує посилки повітряною поштою. Пачки переслані нам поштою до бюра, полагоджується до 3-ох днів.
Висилаємо: ПОЖИВУ, НОВУ і НОШЕНУ ОДЕЖУ, ШКІРУ, МАНУФАКТУРУ, ЛІКИ і т. п.
„ЗОРЯ" веде власний склад усяких товарів: шкіру, мануфактуру, взуття з футряними вкладами, матеріяли на перини, хустки, панчохи, ґалянтерію, харчові продукти герметично замкнені і т. ін.
• Обслуга фахова. Даємо інформації і висилаємо цінники. •
Бюро відкрите щоденно від понеділка до суботи від 8-ої год. рано до 8-ої год. вечора.
▶ ЗВЕРТАЙТЕСЬ ДО НАС З ПОВНИМ ДОВІР'ЯМ. ◀
За висилкове бюро „Зоря" — О. М. ДОРОШЕВИЧ.

• BUSINESS OPPORTUNITY •

ПЕКАРНЯ
Крамниця солодощів і печива. West Bronx — все влаштування, газова піч, холодільник. Тепер нечинна. Продається по умір. ціні, добра нагода для фахівця.
CY 3-6677

САЛЬОН КРАСИ
добре поставлений 11 рок., досконалий відомий бизнес, чудова нагода для енерґійної, молодої людини. Власник відходить.
Queens Village, L. I.
щоб домовитись телеф. між 12:30—1:30 HO 5-9712

ДІМ І БИЗНЕС
Тільки $19,000. Солід. мур. 2-род. дім, гараж на 3 авта, ґросерня і делікатесен. Чисто, модерно. Прибуткова продаж „сендвічів". З уваги на недугу, мусить продати.
Тел.: DA 6-7308

DINER — досконалий Brooklyn, фабрична дільниця. Постійний рух, короткі години 6-5:30 P.M. тільки 5½ днів. Теперш. прихід $600; молод. енерґійний фаховець може легко побільшити. Низ. рент, добр. 10-річ. ліз. На скорий продаж з стратою. Тел. ST 3-8926 веч., CL 2-0599. Спішіть!

ДЕЛІКАТЕСЕН І ҐРОСЕРНЯ
в Glendale, N. J.
Добрий бизнес,
з 6-кімн. помешканням.
Телефонувати:
HE 3-7120

МОДЕРНА овочево - яринна крамниця, доск. положення в Maspeth, стала клієнтеля, добрий бизнес, фахівець може подвоїти прихід. Добрий ліз. Холод. кімната, на скорий продаж з стратою тільки $3,500. Спішіть, буде скоро продана.
DE 5-4949

ҐРОСЕРНЯ І ДЕЛІКАТЕСЕН
повні товару.
Досконала клієнтеля.
Добра нагода для відповідної людини.
Телеф. HE 3-2310

РЕСТОРАН "air conditioned" бизнес. дільниця в Брукліні, 6 днів, 6 рано — 8 веч. Тільки з "counter" є $125 денно. 5 річ. ліз. $125 місячно. Добре для 2 спіль. або родини. Ціна $8,500 з $4,500 готівки. Пимірков. ціна. George Miliotis, 421 56th St., Bklyn, N.Y. GE 9-5018

КАРТКИ НА РІЗНІ НАГОДИ
в українському стилі.
12 штук за $1.00.
висилає за попереднім надісланням належитости
"SVOBODA"
83 Grand St., Jersey City 3, N. J.

• REAL ESTATE • HOUSES FOR SALE •

НОВИЙ ДІМ на продаж в добрім стані. Всі вигоди, пар. огрівання, 4 кімнати, пивниця і піддашшя, ½ акра землі, близ. POBA Фарм, Casville, N. J. По дешевій ціні.
Tymchenko Sam
Тел. Lakewood 6-0092J2 або MI

На продаж "Cape Cod" дім на великій площі, спокійне сусідство, близ. шкіл, склепів, комунікацій. Веранда з жалюзі, 2 спальні, олив. огрівання, підвал, поппр. піддашшя (з 3 спаль.). Ціна на скорий продаж $19,900. Зараз до зайняття. Телеф. Edgewood 4-6070 перед полуд., або по 5 P.M.

E. ROCKAWAY — COLONIAL
Beautiful 7-room house, modern conveniences, 9 years old, all brick veneer facing, 77x100 plot, landscape. Exceptional view from 14x15 sunporch. Near school, church or synagogue. $34,500.
LY 9-5847.

MINEOLA — з стратою власника. 8-кімн. дім, 4 спальні, 2 лазнички, модер. кухня, олив. пар. огрівання, викін. підвал, килими від стіни до стіни, охор. сітки, ґараж на 2 авта. Багато особливостей. Близ. комунікацій, склепів і шкіл. Зниж. з $21,000 на $19,000. Зараз до зайняття. Без посередництва.
PI 6-0242

MASSAPEQUA, Split-level, 2-річ. дім, мур. з фронту, 75x115, 7 кімнат, 2½ лазнички, огорожа, алюм. охор. вікна, маш. миття посуди, маш. до прання, холодільня, добре місце. Без посередництва. $21,000.
PY 8-7816

GREAT NECK. Знижена ціна. Мусить продати зараз. Кол. дім в доск стані, 3 спальні, 1½ лазнички, пош. сон. веранда, кам. дорога, гар. кухня, їдальня, вітальня, нова маш. прання, сушарня і холодільня і бачато ін., ґараж на 2 авта, ¼ акр. чуд. землі з зеленню, школи, склепи, комунік. Спішіть за цим виїмковим купном. Перша помір. пропозиція. — GR 2-0007.

REGO PARK 4 blks exway, 5 blks sbway, наріжний дім, 7-річний, 2 спальні, 1½ лазнички, стилевий, руч. розмальов. вітальня, що дістала нагороду. "Early American", підвал, камін. патіо, ошклений дах, тераса, квіти, ярин. город, багато особливостей, сітки, ох. вікна, дашки, огрів. авт. система нагрівання. $19,500.
IL 7-1022

В чудов. полож. „Cape Codder" в Elmont, тільки 2 річ. солід. мур. дім з шинґлями на вел. площі 95x76. Венец. заслони, квітник. Охор. вікна, холодільня, маш. до прання, вел. патіо, близ. склепів, шкіл і комунік. На скорий продаж з стратою. Зараз до зайняття. FI 2-2537.

Попирайте підприємства, що оголошуються в „Свободі"

Посмертна Згадка

ПЕТРО ВИСОЧАНСЬКИЙ, довголітній член Б-ва св. Михаїла Відд. 90 УНСоюзу в Сентралія, Па., помер по довгій недузі 6-го жовтня 1956 р. Походив з села Висоцько-Вижнє, пов. Турка над Стриєм, Галичина. До УНСоюзу вступив 1917 р. Був добрим громадянином своєї укр. гр.-катол. церкви, як і добрим членом Союзу, в якім працював для розвинення згаданого Відділу. Оставив в смутку дружину, 2 синів і 2 доньки та 10 внуків. Похорон відбувся з дому жалоби до укр. гр.-катол. церкви Усп. Пр. Діви Марії, а відтак на парохіяльний цвинтар. — В. Й. П.!
П. Сидор, секр.

ВЕЛИКА НОВИНА ◀
Для тих, що терплять на
ГЕМОРОЇДИ
Заспокоєння болів без операції.

Якщо Вас непокоять, печуть, сверблять і мучать гемороїди, і якщо вони Вам так боляче докучають, що Ви думаєте, що Вам треба піддатися лікарській операції, Ви повинні докладно зазнайомитися з відповідними полегшуючими середниками. Таким відповідним середником є недавно опрацьована чудова формула, яка містить в собі 13 різних складників. Щоб осягнути якнайкращі результати з неї, треба вкинути до мидниці з відповідною гарячою водою одну шклянку звичайного ліку EPSON SALTS і сісти в неї на 20 хвилин. Потім приложити ще маленьку кількість цього чудового ліку до хворої частини тіла. Допомога є так скора, що будете дивуватися, як Ви могли так довго терпіти, не знаючи про такий чудовий середник. Тому не терпіть довше і застосуйте це лікарство зараз. Три тубки Ви можете дістати по спеціяльній ціні тільки за $5.00 плюс оплата COD. Пішліть тільки цей вирізок до нас на адресу: TRYSAN CO., Dept. A, Box 226, Peekskill, N. Y., і подайте на відворотній сторінці коверти Ваше ім'я й адресу (друком!). Грошей не висилайте, заплатіть просто поштареві при відборі.

ЧИТАЙТЕ „СВОБОДУ"

ІВАН КОВАЛЬЧИК
FUNERAL HOME
COMPLETELY AIR CONDITIONED
ЗАНИМАЄТЬСЯ ПОХОРОНАМИ В СТЕЙТІ
Ціни приступні для всіх
NEW JERSEY
Обслуга чесна і найкраща.
У випадку смутку в родині кличте як в день так і в ночі:
JOHN KOWALCHYK
129 GRAND STREET,
cor. Warren Street,
JERSEY CITY 2, N. J.
Tel. HEnderson 4-5131

ІВАН БУНЬКО
УКР. ПОГРЕБНИК
Обслуга чесна і найкраща
ЦІНИ ПРИСТУПНІ
John Bunko
Licensed Undertaker & Embalmer
REASONABLE PRICES
437 EAST 5th STREET
New York City
Telephone: GRamercy 7-7661

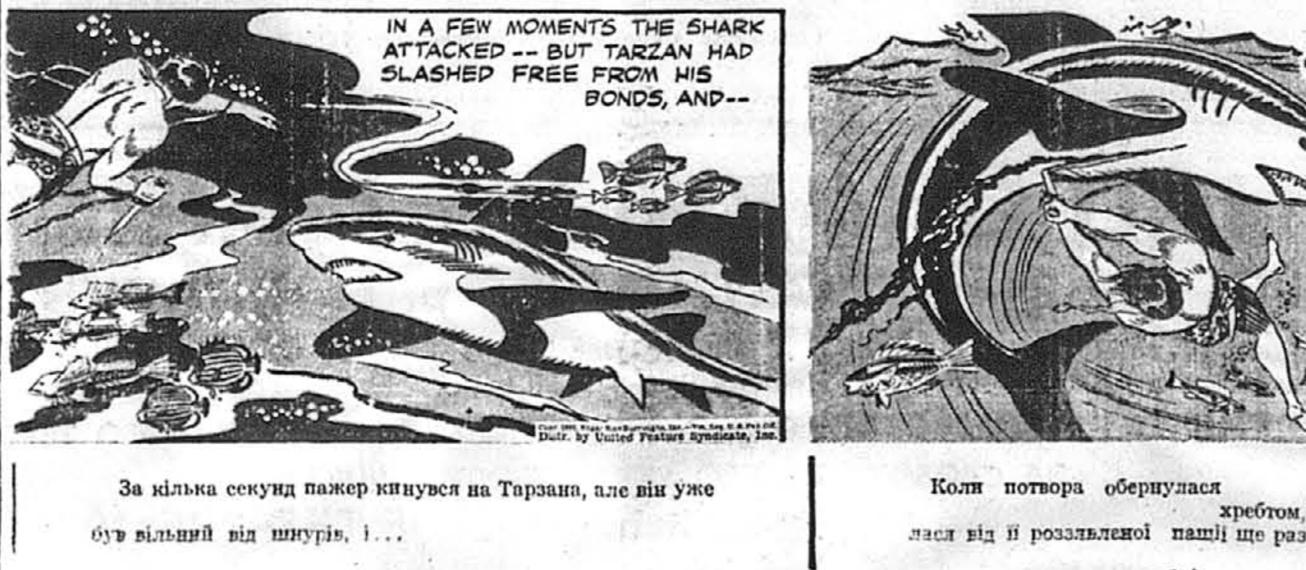
ПЕТРО ЯРЕМА
УКР. ПОГРЕБНИК
Занимається похоронами в BRONX, BROOKLYN, NEW YORK і околицях
Контрольована температура, Модерна каплиця до ужитку даром.
Peter Jarema
129 EAST 7th STREET
NEW YORK, N. Y.
Tel. ORchard 4-2568

УВАГА! НЮ ЙОРК, ФИЛАДЕЛФІЯ І ОКОЛИЦІ! УВАГА!
ПЕРШЕ УКРАЇНСЬКЕ БЮРО ДЛЯ
ВИСИЛКИ ПАКУНКІВ ДО ВСІХ КРАЇН СВІТУ
R. W. EXPORT - IMPORT CO.
116 EAST 7th STREET, NEW YORK CITY. — Tel.: ORegon 7-6180
Відкрило ФІЛІЮ у ФИЛАДЕЛФІЇ при 825 N. Franklin St., Philadelphia, Pa. Telephone: WAlnut 3-2259
Висилаємо: ПОЖИВУ, НОВУ і НОШЕНУ ОДІЖ, ШКІРУ, МАНУФАКТУРУ, ЛІКИ — і інше.
Ми маємо на складі різного рода шкіру, як ЮХТ, БОКС, та іншу, і всі додатки на чоботи та черевики.
Маємо матеріяли, ХУСТКИ, та Панчохи та різного рода харчові продукти.
▶ СКОРА і ТОЧНА ДОСТАВА ПАКУНКІВ ҐАРАНТОВАНА ◀
Виконуємо пересилки на поштові замовлення.
• Всі оплати оплачує висилаючий. — Бюро відкрите щодня від 9 рано до 9-ої веч., в суботи від 9 до 5-ої по пол. •

ВЕСЕЛА РОЗВАГА ДЛЯ РОДИНИ —
давнє Коломийське видання
СОННИК
— з —
„МАГІЧНИМИ ШТУКАМИ"
— та —
„товариськими забавами".
Ціна — 40 цнт.
Замовляти в „Свободі":
"SVOBODA"
83 Grand Street,
Jersey City 3, N. J.

„УКРАЇНСЬКИЙ ЛІКАР"
Д-ра А. Т. КІБЗЕЯ
Нове доповнене і виправлене видання. Книжка охоплює всі недуги і подає способи їх лікування.
„УКРАЇНСЬКИЙ ЛІКАР" В КОЖНІЙ УКР. ХАТІ!
Ціна $6.00.
Замовлення з належитістю надсилати:
"SVOBODA", 81-83 Grand St., Jersey City 3, N. J.

ТАРЗАН, ч. 3755. Вирішаль ний момент.

За кілька секунд пажер кинувся на Тарзана, але він уже був вільний від шнурів, і...

Коли потвора обернулася хребтом, мавполюдина ухилилася від її розлюченої пащі ще раз і ще раз загнала ножа в уразливе черево риби!